

אין די בניצחון צבאי: חיסול סינוואר עשוי לשנות את כללי המשחק

18.10.2024 | רות וסרמן לנדה | written by

אוסר מותו של יחיא סינוואר, המפלצת השטנית שתכננה את הטבח ב-7 באוקטובר. בעקבות חיסול סגנו, מוחמד דף, האחראי אף הוא לאינספור רציחות של אזרחים ישראלים, וכל ההנהגה הצבאית של החיזבאללה בלבנון, ההתפתחות הנוכחית עשויה לשנות את כללי המשחק במידה וההנהגה המדינית בישראל תדע למנף את ההישגים הטקטיים לכדי ממד אסטרטגי.

במצב העניינים הנוכחי בעזה, לאור הרס המבנה הצבאי של החמאס, ולצד היעדר הנהגה חלופית מיידית, יש לטפל במספר סוגיות:

בראש ובראשונה, עומדת סוגיית השבתם הדחופה של 101 החטופים הישראלים, שעדיין מוחזקים בעזה. למרות קריאתם של רבים שעכשיו זה בדיוק הרגע ל"עסקת בני ערובה", אני סבורה שאין כיום גורם חלופי בעזה שאיתו ניתן לנהל משא ומתן. עובדה זו מחמירה, לאור ההנחה שהחטופים מפוזרים ומוחזקים בידי גורמים שונים, חלקם "אזרחים" עזתיים. זו בדיוק ההזדמנות לסרוק את כל הרצועה, בית אחר בית, מנהרה אחר מנהרה ולוודא שהיעד הזה מתקיים. המתווכים המצריים יכולים למלא תפקיד משמעותי מאוד בנושא זה, על ידי איסוף מודיעין בקרב האוכלוסייה העזתית, באשר למקום הימצאם של החטופים, והעברת המידע שיאפשר לחלצם בבטחה. ישנן תמורות שונות שניתן להציע למי שיספק מידע כזה ו/או יחזיר בני ערובה בחיים, כגון מקלט בטוח מחוץ לעזה והבטחה לחיים חדשים במקום אחר.

המצרים, שמאוד להוטים לסיום המלחמה, כדי להשיב את היציבות הכלכלית למצרים, צריכים להבין עד כמה תפקידם הנוכחי הוא מכריע בהבאת העניין לכדי סיום. לא תתכן התייצבות אזרית כלשהיא כל עוד יש בני ערובה ישראלים בעזה. לכן, רמת המוטיבציה שלהם להיות אינסטרומנטליים בעניין צריכה להיות גבוהה. במקביל, מצופה ממנהיגי העולם החופשי להרים את קולם דווקא ברגע זה, לא נגד ישראל אלא להיפך, לגורמים בעזה שעדיין אווזים בבני ערובה ישראלים, על מנת להמחיש להם שישתלם להם להשיבם בחיים. זה המסר שיש להעביר למנהיגות העולמית באירופה ובצפון אמריקה.

יתרה על כן, נדרשת נוכחות צבאית משמעותית מאוד בעזה ברגע זה, על מנת לוודא שהוואקום המנהיגותי ברצועה לא יתמלא בידי קבוצות רדיקליות חלופיות, לרבות דאעש. על מנת שלא לשכפל את המקרה האפגאני, בעקבות הנסיגה האמריקנית, נוכחות צה"ל נדרשת ועוד תידרש לפעילות משמעותית, לפרק זמן לא מבוטל ברצועה.

מניעת הברחות נשק לרצועה, לרבות דרך מעבר פילדלפי, מחויבת המציאות וכמו כן, יש לאכוף אזור חיץ משמעותי בצפון רצועת עזה, על מנת לוודא שאף גורם עוין לא יוכל להתקרב לגבול

העוֹטף. אף מדינה ריבונית בעולם לא תסכים לאפשר לגורם עוין לשהות במרחק של מאות מטרים ספורים מגבולה- מציאות שאינה מותרת זמן תגובה ראוי אם וכאשר האויב יממש את כוונותיו המוצהרות לתקוף.

בינתיים, מסתמן אתגר עצום בזיהוי המדינה/הכוח/הגוף הנדרש ליצירת מציאות אחרת לגמרי ברצועה, לרבות ניהול אזרחי של האוכלוסייה הפלסטינית וכן שינוי תוכנית הלימודים, ללא אינדוקטרינציה אסלאמית קיצונית וְהֶסְתָּה. מיותר לציין שהגוף הזמני הזה אינו יכול להיות פלסטיני. לפחות לא בעתיד הנראה לעין. בלי שתשתנה מערכת החינוך והאינדוקטרינציה במסגדים בכל הרצועה, אין די בניצחון צבאי על החמאס או כל קבוצת טרור אחרת. בנקודת הזמן הנוכחית, ראוי לחשוב דווקא על האתגר הזה כעל הזדמנות, ולפעול לשינוי אסטרטגי מקיף, גם ברצועת עזה וגם בקרב הפלסטינים ביהודה ושומרון, שם רמת האינדוקטרינציה משמעותית לא פחות ובה החמאס התחזק בשנים האחרונות עקב התמיכה של איראן.

למרות שנראה, על פניו, שהמחשבה על שינוי מקיף הן בעזה והן בגדה המערבית היא כמעט נאיבית, הרי שמאז ה- 7 באוקטובר 2023, המציאות בישראל ובאזור השתנתה באופן כל כך דרסטי ששינוי פחות מקיף של המצב הנוכחי לא יספיק. חיסולו של סינוואר דווקא בסוכות, כשבדיק לפני שנה ביצע אותו סינוואר את מעשיו הרצחניים והנתעבים נגד בני עמינו, הוא יותר מסמלי וטומן בחובו תקווה גדולה לשינוי.

התפרסם במעריב, בתאריך 18.10.2024, ובאתר וואלה, בתאריך 18.10.2024.